บทเพลงแห่งความเงียบงัน

พิษณุ ศุภนิมิตร — Pishnu Supanimit

ศิลปินแห่งชาติ 2565 • National Artist 2022

Rama IX Art Museum Foundation

A QUIET LIFE CONCERTO

Rama IX Art Museum Foundation

A QUIET LIFE CONCERTO

พิษณุ ศุภนิมิตร —— Pishnu Supanimit

ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (ภาพพิมพ์) 2565
National Artist in Visual Arts (Printmaking) 2022

Rama IX Art Museum Foundation

Rama IX Art Museum Foundation

บทเพลงแห่งความเงียบงัน

12 December 2024 — 19 January 2025

At ARDEL Gallery of Modern Art
(Boromratchonnee Road)

12 ธันวาคม 2567 - 19 มกราคม 2568
ณ หอศิลป์ร่วมสมัยอาร์เดล (ถนนบรมราชชนนี)

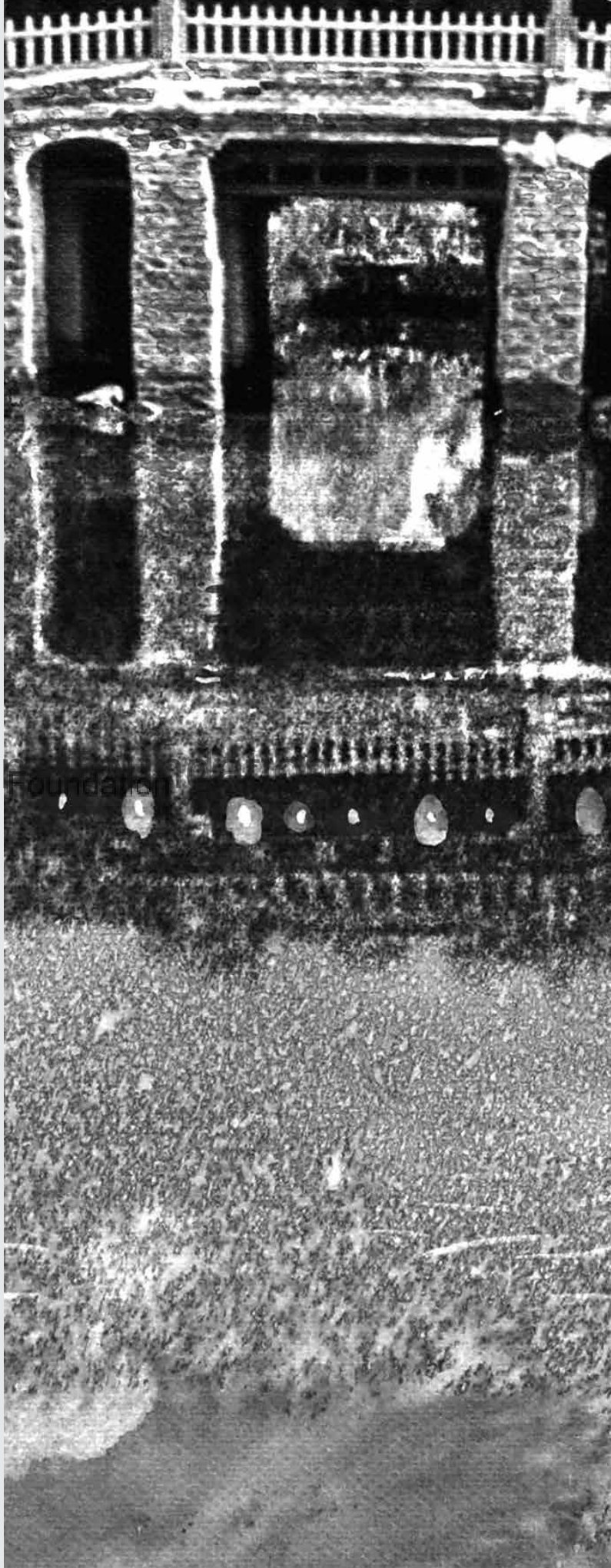

Rama IX Art Museum Foundation

Director: Thavorn Ko-udomvit
Manager: Lawan Meesang

- This catalogue has been published on the occasion of the exhibition “บทเพลงแห่งความเงียบงัน” A Quiet Life Concerto by Pishnu Supanimit
- Designed and produced by Pinploy Promduang
- Photography by Amnat Kongwaree
- Translation by Orawan Khonwittayayothin
- Proofreading by Lawan Meesang and Orawan Khonwittayayothin
- Printed by Amarin Corporations Public Company Limited
- Copyright ARDEL Gallery of Modern Art 2024
- Printed and bound in Thailand
- 1,000 copies

Rama IX Art Museum Foundation

ศาสตราจารย์เกียรติคุณพิษณุ ศุภนิมิตร เป็นศิลปินแห่งชาติผู้มีคุณูปการอย่างยิ่งในวงการศิลปะร่วมสมัยของประเทศไทย ท่านสร้างสรรค์ผลงานในหลากหลายแนวทาง ทว่าผลงานของท่านทุกรูปแบบล้วนมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว โดยเฉพาะผลงานจิตรกรรมสีน้ำในยุคหลัง ที่ท่านได้ทดลองฝึกฝนเทคนิคใหม่ๆ ด้วยตนเอง ซึ่งเกิดเป็นผลงานศิลปะที่มีท่วงทำนองพิเศษยิ่งสร้างสรรค์ยิ่งโดดเด่น งดงามและทรงคุณค่ายิ่ง

ตัวผมเองได้มีโอกาสรู้จักท่านอาจารย์พิษณุมาเป็นเวลาสิบกว่าปีแล้ว ทว่ายังคงประทับใจทุกครั้งที่ได้ชมการสร้างสรรค์ใหม่ของท่านเสมอ ในนิทรรศการชุดล่าสุดครั้งนี้ก็เช่นเดียวกัน ผลงานทุกชิ้นนั้นล้วนสวยงาม ให้ความรู้สึกสงบเงียบ ผ่อนคลาย เกิดความปีติสบายใจยิ่ง ราวได้ฟังบทเพลงของธรรมชาติที่ก่อกำเนิดชีวิต สร้างความสุขสงบและอิ่มเอิบภายในใจ สมดังชื่อนิทรรศการ **"บทเพลงแห่งความเงียบงัน"**

นอกเหนือจากผลงานศิลปะอันทรงคุณค่าแล้ว ท่านอาจารย์พิษณุยังเป็นครูบาอาจารย์ที่มีลูกศิษย์ลูกหาให้ความเคารพรักมากมาย ด้วยความที่ท่านอาจารย์มีมุทิตาจิตสูง คอยให้คำชี้แนะ มอบความรู้แก่ศิษย์ด้วยความกรุณา อีกทั้งให้การสนับสนุนลูกศิษย์ทุกคนโดยไม่แบ่งแยก นับได้ว่าท่านเป็นเสาหลักท่านหนึ่งในวงการศิลปะร่วมสมัยของไทยมาหลายสิบปี จวบจนปีนี้ ท่านอาจารย์ได้เดินทางเข้าสู่ชีวิตปีที่ 77 แล้ว กระนั้นท่านยังมีความถ่อมตนและยกย่องให้เกียรติผู้อื่นเสมอ กระผมจึงขอแสดงความคารวะและชื่นชมท่านอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง ในความวิริยะอุตสาหะที่ท่านทุ่มเทเพื่อฝากผลงานไว้ประดับวงการศิลปะ

และขอกราบอาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย สิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลพิภพโปรดดลบันดาลให้ท่านอาจารย์มีสุขภาพที่แข็งแรงเช่นนี้ต่อไป มีพลังสร้างสรรค์ผลงานศิลปะอันทรงคุณค่าได้อีกยาวนาน เพื่ออยู่เป็นกำลังสำคัญของวงการศิลปะของประเทศไทยสืบไป

Rama IX Art Museum Foundation

ฐาปน สิริวัฒนภักดี
ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
บริษัท ไทยเบฟเวอเรจ จำกัด (มหาชน)

Professor Emeritus Pishnu Supanimit is the National Artist who has made great contributions to the contemporary art scene in Thailand. He creates works in various styles, but all of his works have their own unique characteristics, especially his later watercolor paintings, in which he has experimented with new techniques himself, resulting in works of art with special melodies. The more he creates, the more outstanding, beautiful, and valuable they become.

I have known Professor Pishnu for over ten years, and I am always impressed by his new creations. This latest exhibition is no exception. Each of his works is beautiful, evoking feelings of peace, relaxation, and joy. It feels as though I am listening to the song of nature, which brings life, happiness, peace, and contentment to my heart. This perfectly aligns with the title of the exhibition, **"A Quiet Life Concerto."**

In addition to his remarkable works of art, Professor Pishnu is a highly respected and beloved teacher among his students. He possesses a strong sense of gratitude and shares his knowledge with kindness, offering support to all without discrimination. For decades, he has been a pillar of the contemporary art scene in Thailand. As he celebrates his 77th year, he remains humble and continues to show respect for others.

I would like to express my admiration and respect for him as a teacher, recognizing his dedication to leaving a lasting impact on the art industry. May the Triple Gem and all sacred forces in the universe bless him with good health and the ability to create valuable art for many more years, allowing him to remain a significant influence in Thailand's art world.

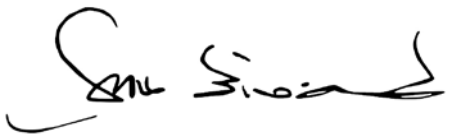

Mr. Thapana Sirivadhanabhakdi
Group CEO of
Thai Beverage Public Company Limited

Rama IX Art Museum Foundation
Rama IX Art Museum Foundation

บทเพลงแห่งความเงียบงัน คือ
บทเพลงแห่งนิพพานภายในใจเราทุกคน

"บทเพลงแห่งความเงียบงัน - A Quiet Life Concerto" คือชื่อการแสดงงานศิลปะในครั้งนี้ของอาจารย์พิษณุ ศุภนิมิตร ทำให้ดิฉันสนใจใคร่เห็นงานจิตรกรรม 108 ชิ้น และภาพพิมพ์ 15 ชิ้น ว่าเป็นภาพในแนวไหนหรือ

งานศิลปะเป็นของประดับตกแต่งบ้านที่งดงาม และดูได้บ่อยๆ ไม่เบื่อ ที่บ้านของดิฉันจึงมีงานศิลปะของศิลปินหลากหลายท่าน แต่งานศิลปะที่มีมากกว่าศิลปินใดๆ คือ งานของอาจารย์พิษณุ ด้วยชอบในผลงานของอาจารย์เป็นพิเศษ ทั้งรูปสีน้ำและภาพพิมพ์ที่ดูแล้วรู้สึกสงบเย็น ดูได้เรื่อยๆ ดูทีไรก็สบายใจทุกครั้ง ไม่ว่าจะเป็นภาพชุดสังเวชนียสถาน 4 แห่งในประเทศอินเดีย หรือภาพท้องทะเลที่หาดฉลอง จังหวัดภูเก็ต ที่ติดคู่กับภาพแม่น้ำคงคาในยามค่ำคืน ดูทีไรก็เข้าสู่ความสงบภายในทุกครั้ง

งานแสดงครั้งนี้เป็นภาพชุดที่ตั้งชื่อชัดเจนว่า "บทเพลงแห่งความเงียบงัน" ดิฉันจึงมีความมั่นใจว่าน่าจะเป็นภาพงานศิลปะที่พาผู้ชมเข้าสู่ความสงบเงียบภายในได้อย่างลึกซึ้งเป็นพิเศษ ด้วยว่าไม่ใช่เป็นความเงียบธรรมดา แต่เป็นความเงียบในระดับลึกที่เรียกว่า "เงียบงัน"

ทำให้นึกถึงพระสูตรที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงโปรดนางวิสาขา ที่ชื่อว่าจูฬสุญญตสูตรและมหาสุญญตสูตร ที่ทรงกล่าวว่า "วิสาขา ระหว่างที่เธออยู่บนศาลานี้ เธออย่าส่งจิตออกนอกไปคิดถึง ช้าง ม้า วัว ควาย ทรัพย์สิน เงินทอง ลูกหลานที่บ้านของเธอ ขอให้เธอมีสมาธิอยู่กับการจัดภัตตาหารเพื่อถวายพระภิกษุสงฆ์ และในขณะเดียวกัน ขอให้เธอใส่ใจเข้าไปดูความสงบ สงัด วิเวก ภายในใจ **ที่เธอมีอยู่แล้ว** ไปด้วยพร้อมๆ กัน

นี้เป็นการเทศน์โปรดนางวิสาขาให้เข้าถึงความสงบ สงัด วิเวก ซึ่งก็คือความเงียบงันภายในใจของเธอที่เป็นสภาวะนิพพาน หรือมหาสุญญตาที่เป็นความเงียบสงบ เย็น **ที่ทุกคนมีอยู่แล้วนั่นเอง**

โดยความเป็นจริงแล้วทุกชีวิตมีความปรารถนาความเงียบสงบอยู่แล้ว แต่ด้วยวัยและสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่บีบบังคับให้ทุกคนต้องดิ้นรน ไขว่คว้าหาเงินหาทอง เพื่อมาปรนเปรอความสุข จึงโลดแล่นไปกับสีสันความสนุกสนานของชีวิตแบบโลกๆ ที่เจือไปด้วยความทุกข์ต่างๆ นานาโดยมิรู้สึกตัว

Rama IX Art Museum Foundation

อาจารย์พิษณุเองก็เดินทางผ่านชีวิตและวันเวลาของช่วงวัยต่างๆ มาแล้ว ซึ่งถือว่าอาจารย์ประสบความสำเร็จทั้งชีวิตการงาน และชีวิตครอบครัว แต่ถึงกระนั้นก็ไม่วายที่จะต้องพบเจอความเปลี่ยนแปลงในชีวิต ที่มีทั้งความสุข ความทุกข์ ตื่นเต้น ดีใจ ภาคภูมิใจ เสียใจ เศร้าโศก กังวลใจ หลากหลายสีสันและอารมณ์มาแล้ว

มาบัดนี้อาจารย์ค้นพบว่า สิ่งที่ตัวเองต้องการมากที่สุดในเวลานี้ คือ ความสงบ สงัด วิเวก ภายในต่างหาก หรือจะพูดไปก็คือ ความปรารถนาลึกๆ ของเราชาวพุทธทุกคนที่จะอยู่กับนิพพาน ความเงียบสงบเย็นภายในนั่นเอง จึงเป็นที่มาของงานศิลปะชุดนี้ในชื่อ "บทเพลงแห่งความเงียบงัน"

ดิฉันเชื่อมั่นว่า งานศิลปะชุดนี้ที่อาจารย์รังสรรค์ขึ้นมาจากความสงบ สงัดภายใน หรือสภาวะนิพพานของอาจารย์ จะนำพาผู้ชมให้สามารถเข้าถึงความสงบ สงัด วิเวก ภายในหรือสภาวะนิพพาน**ที่ทุกคนมีอยู่แล้ว**ได้อย่างง่ายๆ สบายๆ เป็นธรรมชาติ

ขออำนวยพรให้การแสดงงานศิลปะในครั้งนี้ของอาจารย์พิษณุประสบความสำเร็จ โดยนำผู้ชมให้เข้าถึงสภาวะความสงบ สงัด วิเวก ภายในหรือนิพพาน **ที่ทุกคนมีอยู่แล้ว** สมดังความมุ่งหมายของอาจารย์

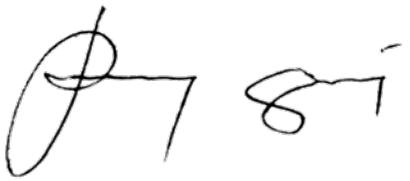

เมตตา อุทกะพันธุ์
อดีตประธานกรรมการ
บริษัท อมรินทร์ คอร์เปอเรชั่นส์ จำกัด (มหาชน)

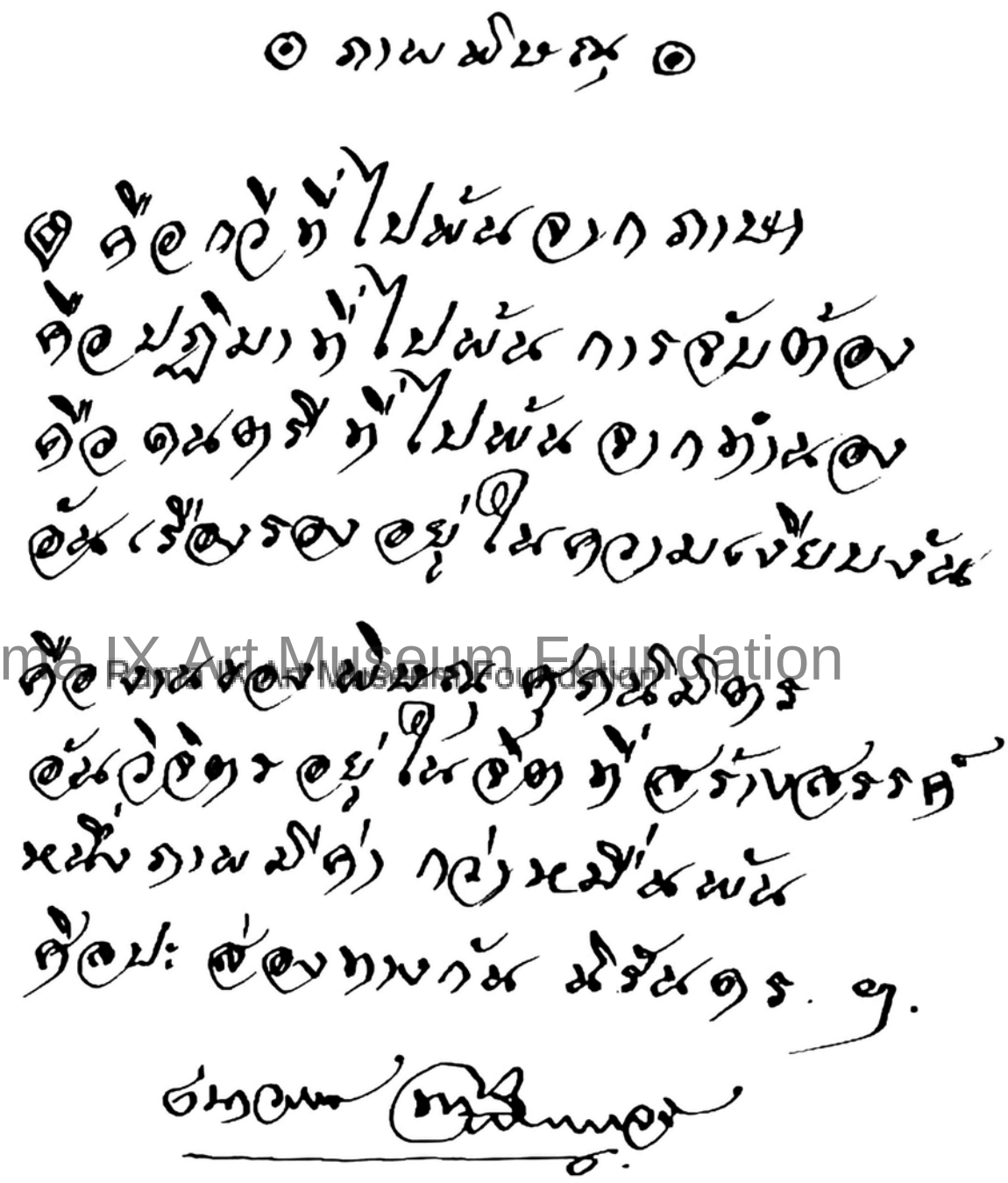

Rama IX Art Museum Foundation

เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์
ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ 2536

นิทรรศการศิลปะ
“บทเพลงแห่งความเงียบงัน”

ก่อนอื่นต้องขอโทษด้วยที่ผมเป็นคนที่ไม่ชอบเขียนหนังสือ ก็มักมีปัญหาทุกครั้งที่มีน้องๆ มาให้ช่วยเขียนคำนิยมต่างๆ ปกติแล้วเป็นคนชอบทำงานมากกว่าการพูด การเขียนหนังสือ แต่ด้วยความเกรงใจ เมื่อต้องมาเขียนให้กับศิลปินแห่งชาติและเป็นนักเขียนหนังสือที่มีรางวัลมากมายทั้งทางด้านศิลปะและการเขียนหนังสือ จนนำไปสู่บทภาพยนตร์เรื่องดัง

ศาสตราจารย์เกียรติคุณพิษณุ ศุภนิมิตร เป็น**ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (ภาพพิมพ์) ปี 2565** บอกให้ผมช่วยเขียนคำนิยมหน่อย ผมก็สะดุ้งตกใจเป็นครั้งที่ 2 ที่ต้องเขียนลงในสูจิบัตรในการแสดงงานเดี่ยว ก็ตั้งสติว่าจะเขียนอะไรดีกับ **“บทเพลงที่เงียบงัน”** ไม่รู้จะอธิบายอย่างไรดีกับความเงียบของเพลง แต่มาคิดอีกทีคงเป็นชื่อเรื่องที่จะแสดงงานศิลปะที่ตาเห็น คงเป็นอุปมาอุปมัยที่ผลงานเปรียบเสมือนบทเพลงที่ไม่มีเสียงที่เงียบสงบ เป็นผลงานที่ดูแล้วสบายใจ

พิษณุเป็นนักศึกษาที่เรียนจบ**สาขาภาพพิมพ์**เหมือนกับผมแต่เข้ามาเป็นรุ่นน้องผม 2 ปี ทำให้มีความสนิทสนมกันตั้งแต่แรกเข้าและได้เห็นกันมาตลอดเวลา**ที่ศิลปากร พิษณุ**เป็นคนเก่ง ขยันนิสัยดี และมีความสามารถรอบด้าน ทั้งทางด้านการสร้างสรรค์ศิลปะและการเขียนหนังสือจนมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับตั้งแต่สมัยยังเป็นนักศึกษา หลังจากจบการศึกษา **พิษณุ**ก็เป็นอาจารย์สอนศิลปะซึ่งเป็นที่เคารพรักของศิษย์ และได้รับการยอมรับในแวดวงวิชาการ ซึ่งคุณสมบัติของ**พิษณุ**ไม่สามารถอธิบายได้ถึงความเก่งที่มีอยู่ด้วยการเขียนแบบสั้นๆ ตัวผมเองยังศรัทธาในความรู้ความสามารถ พิษณุได้รับการสืบทอดเจตนารมย์ในการสอนศิลปะต่อจาก**ท่านศาสตราจารย์เกียรติคุณชลูด นิ่มเสมอ** ให้ดูแลศิษย์ต่อจากท่าน พิษณุเป็นคนขยันมาก แม้บางเวลาจะมีปัญหาจากการเจ็บป่วยทางร่างกายหลายโรค ก็ไม่เป็นอุปสรรคต่อการทำงานศิลปะ แต่กลับเป็นแรงผลักดันในการแสดงออกทางศิลปะมากขึ้น การทำงานศิลปะในระยะหลังนี้จะสร้างงานจิตรกรรมที่สื่อไปถึงความสงบร่มเย็น ดูแล้วมีความสุขเหมือนว่าผลงานศิลปะเป็นยารักษาโรค ถ้าได้ดูผลงานแล้วจะอยู่ในพลังของความเงียบ สงบ ด้วยเนื้อหาของภาพที่เป็นแนวรูปธรรม ซึ่งตัวของผลงานเป็นสิ่งบ่งบอกถึงความงดงาม เงียบสงบ ที่ทำให้ผู้ชมดูผลงานแล้วเกิดความสุขสงบตามไปด้วย

Rama IX Art Museum Foundation

จากการจัดนิทรรศการ **“บทเพลงแห่งความเงียบงัน”** เป็นการแสดงผลงานศิลปะครั้งสำคัญอีกครั้งหนึ่งของ**พิษณุ** ที่จัดขึ้นเนื่องในโอกาสอายุครบ 77 ปี หลังจากที่ได้สร้างสรรค์ผลงานอย่างต่อเนื่องมายาวนานกว่า 50 ปี ผลงานที่ผ่านมามีทั้งจิตรกรรม ภาพพิมพ์ สื่อผสม ประติมากรรม และผลงานเขียนหนังสือมากมาย ผลงานที่นำมาแสดงในครั้งนี้เป็นงานศิลปะประกอบด้วยงานจิตรกรรม 108 ชิ้น ผลงานภาพพิมพ์ 15 ชิ้น ก็ขออวยพรให้การจัดแสดงงานในครั้งนี้ประสบความสำเร็จเป็นแบบอย่างและเป็นประโยชน์ต่อวงการศึกษาศิลปะและผู้ที่สนใจศิลปะโดยทั่วกัน

ศาสตราจารย์เดชา วราชุน
ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ 2550